

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Virovitica

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

AGRODUHAN D.O.O.

Virovitica, rujan 2012.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O DRUŠTVU	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	3
	Financijski izvještaji	3
II.	REVIZIJA ZA 2011.	8
	Ciljevi i područja revizije	8
	Metode i postupci revizije	8
	Nalaz za 2011.	9
III.	MIŠLJENJE	13
IV.	ČLANOVI NADZORNOG ODBORA I UPRAVE	15

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Virovitica

KLASA: 041-01/12-07/16
URBROJ: 613-12-12-7

Virovitica, 24. rujna 2012.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
DRUŠTVA AGRODUHAN D.O.O. ZA 2011.

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje društva Agroduhan d.o.o. (dalje u tekstu: Društvo) za 2011.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni u razdoblju od 28. svibnja do 24. rujna 2012.

I. PODACI O DRUŠTVU

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Društvo je osnovano na temelju Izjave o osnivanju društva s ograničenom odgovornošću iz prosinca 1996. kao društvo kćer trgovačkog društva Duhan d.d. Slatina (dalje u tekstu: Osnivač). Upisano je u sudski registar Trgovačkog suda u Bjelovaru pod tvrtkom Agroduhan, društvo s ograničenom odgovornošću za poljoprivrednu proizvodnju i usluge. Sjedište je u Slatini, Nikole Šubića Zrinskog 30.

Odlukom skupštine Osnivača iz rujna 2007. dana je suglasnost za zaključenje ugovora o pripajanju Osnivača Društvu zbog međusobne poslovne povezanosti, racionalizacije poslovanja i povećanja poslovne efikasnosti. Osnivač je prethodno preoblikovan u društvo s ograničenom odgovornošću. Na temelju ugovora o pripajanju Društvu su se pripojili Osnivač i društvo kćer Osnivača Duhan-trgovina d.o.o. Slatina. Osnivač je bio jedini član i vlasnik cjelokupnih poslovnih udjela u društvima kćeri. Pripojena društva su na Društvo kao preuzimatelja prenijela cjelokupnu svoju imovinu sa svim svojim pravima i obvezama, osim provođenja postupaka likvidacije. Uslijed pripajanja temeljni kapitali društava kćeri Osnivača su povučeni, a temeljni kapital Društva je povećan za iznos koji odgovara nominalnim iznosima poslovnih udjela koje su držali članovi Osnivača i koji im je u istim nominalnim iznosima dan u Društvu kao preuzimatelju. Temeljni kapital Društva nakon pripajanja je iznosio 95.465.500,00 kn.

Na navedenoj skupštini članovi Društva su donijeli odluku o pojednostavljenom smanjenju temeljnog kapitala prema kojoj se temeljni kapital u iznosu 95.465.500,00 kn smanjuje radi pokrića gubitka iz ranijih godina za 44.045.500,00 kn i izravnanja temeljnih uloga na nižu vrijednost za 17.600,00 kn ili ukupno 44.063.100,00 kn. Temeljni kapital nakon smanjenja iznosi 51.402.400,00 kn i do konca 2011. nije se mijenjao. Članovi Društva su: Republika Hrvatska (zakonski zastupnik: Agencija za upravljanje državnom imovinom) s udjelom u vrijednosti 32.668.300,00 kn ili 63,5540%, Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka (zakonski zastupnik: Agencija za upravljanje državnom imovinom) s udjelom u vrijednosti 9.642.100,00 kn ili 18,7581%, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje (zakonski zastupnik: Agencija za upravljanje državnom imovinom) s udjelom u vrijednosti 3.719.800,00 kn ili 7,2366%, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje s udjelom u vrijednosti 1.878.100,00 kn ili 3,6537%, Hrvatske vode s udjelom u vrijednosti 538.600,00 kn ili 1,0478%, Hrvatske šume d.o.o. Zagreb s udjelom u vrijednosti 291.900,00 kn ili 0,5679%, Hrvatski zavod za zapošljavanje (pravo upravljanja: Agencija za upravljanje državnom imovinom) s udjelom u vrijednosti 160.300,00 kn ili 0,3119%, te drugi zaposlenici i građani s udjelom u vrijednosti 2.503.300,00 kn ili 4,8700%.

Društvo je na temelju rješenja iz veljače 2002. upisano u upisnik obrađivača duhana i na temelju rješenja iz srpnja 2008. u upisnik o uvoznici i izvoznici duhanskih proizvoda pri nadležnom Ministarstvu.

Organi Društva su skupština, nadzorni odbor i uprava. Skupštinu čine svi članovi Društva. U 2011. nadzorni odbor je imao četiri člana, od kojih je tri člana izabrala skupština, a jednog člana zaposlenici. Članovi se biraju na vrijeme od četiri godine. Upravu čini direktor. Tijekom 2011. direktor je bio Tomislav Vukelić, a od travnja 2012. direktor je Dražen Vujčić.

Organizacijske jedinice su sektor proizvodnje i obrade, sektor razvoja i održavanja, sektor komercijalnih poslova, sektor financijskih poslova i sektor općih poslova. Društvo je koncem godine imalo 115 zaposlenika.

Društvo je na temelju Izjave o osnivanju iz ožujka 2008. osnovalo društvo kćer za proizvodnju poljoprivrednih proizvoda. Upisano je u sudski registar Trgovačkog suda u Bjelovaru pod tvrtkom Agroplan, društvo s ograničenom odgovornošću, Čeralije.

Osnovna djelatnost Društva je proizvodnja i obrada duhana. Proizvodnja duhana je organizirana s individualnim poljoprivrednim proizvođačima (kooperantima). Osim proizvodnje duhana u kooperaciji, u 2011. Društvo je u plasteničkoj proizvodnji proizvodilo papriku. U 2011. proizvodnja duhana tipa virginija je ugovorena sa 153 kooperanta na površini 1 284 ha 77 ar i tipa burley s 92 kooperanta na površini 51 ha 46 ar. Društvo kćer je ugovorilo proizvodnju na površini 12 ha 86 ar. Otkupljeno je 1 973 375 kg duhana tipa virginija i 123 958 kg duhana tipa burley.

Otkupljeni suhi list duhana se obrađuje i dobije gotovi proizvod (odvajanjem rebra od lista nastaje strips i nusproizvodi: duhansko rebro i duhanska sitnjevina). Tijekom 2011. Društvo je obrađivalo duhan proizveden 2010. i 2011., te je obrađeno i dobiveno 1 001 780 kg gotovih proizvoda, od toga 771 000 kg stripsa, 203 720 kg rebra i 27 060 kg sitnjevine. Društvo je tijekom 2011. prodalo 1 712 550 kg gotovih proizvoda, od toga je 891 190 kg obrađeno u 2010.

Planiranje

Društvo je donijelo financijski plan za 2011. kojim su planirani primici i izdaci (novčani tijek), a nisu planirani prihodi i rashodi. Primici su planirani u iznosu 48.160.000,00 kn, a izdaci u iznosu 63.228.700,00 kn, te manjak primitaka u iznosu 15.068.700,00 kn.

Planom proizvodnje za 2011. je planirano ugovaranje proizvodnje s kooperantima duhana tipa virginija na površini 1 350 ha i duhana tipa burley na površini 51 ha, te s društvom kćeri duhana tipa burley na površini 9 ha. U 2011. ostvareno je ugovaranje proizvodnje duhana tipa virginija manje od planiranog za 65 ha 23 ar, a tipa burley više od planiranog za 46 ar, te je društvo kćer ugovorilo više od plana za 3 ha 86 ar. U odnosu na 2010. ostvareno je ugovaranje proizvodnje duhana tipa virginija više za 81 ha 5 ar, a tipa burley više za 7 ha 80 ar, te je društvo kćer ugovorilo proizvodnju na jednakoj površini.

Financijski izvještaji

Društvo vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje na temelju odredbi Zakona o računovodstvu (Narodne novine 109/07) prema kojemu se u Republici Hrvatskoj primjenjuju Hrvatski standardi financijskog izvještavanja (Narodne novine 30/08 i 4/09). Društvo je klasificirano u srednje poduzetnike. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji i predani su Financijskoj agenciji za javnu objavu.

a) Račun dobiti i gubitka

Prema podacima iz Računa dobiti i gubitka za 2011., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 55.179.102,00 kn, rashodi u iznosu 57.055.670,00 kn, te gubitak u iznosu 1.876.568,00 kn.

U tablici broj 1 se daju podaci o ostvarenim приходima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2010.	Ostvareno za 2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Poslovni prihodi	65.543.542,00	53.826.887,00	82,1
1.1.	Prihodi od prodaje	64.691.948,00	46.108.988,00	71,3
1.2.	Drugi poslovni prihodi	851.594,00	7.717.899,00	906,3
2.	Financijski prihodi	1.430.112,00	1.352.215,00	94,6
	Ukupno	66.973.654,00	55.179.102,00	82,4

Najznačajniji udjel imaju prihodi od prodaje u iznosu 46.108.988,00 kn ili 83,6%, dok svi drugi prihodi iznose 9.070.114,00 kn ili 16,4% ukupno ostvarenih prihoda. Prihodi od prodaje se odnose na prihode od prodaje gotovih proizvoda u iznosu 34.684.561,00 kn, robe u iznosu 8.376.839,00 kn, usluga u iznosu 1.977.500,00 kn, te iznajmljivanja imovine u iznosu 1.070.088,00 kn. Prihodi od prodaje gotovih proizvoda najvećim dijelom se odnose na prihode od prodaje duhana u inozemstvu u iznosu 22.445.596,00 kn i tuzemstvu u iznosu 12.143.131,00 kn. Prihodi od prodaje robe najvećim dijelom se odnose na prihode od prodaje repromaterijala, goriva, te imovine (sušare, radni strojevi) kooperantima u iznosu 8.022.890,00 kn.

Drugi poslovni prihodi najvećim dijelom se odnose na prihode od ukidanja revalorizacijskih rezervi u iznosu 6.572.000,00 kn i prodane dugotrajne imovine u iznosu 819.104,00 kn.

U tablici broj 2 se daju podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2010.	Ostvareno za 2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Poslovni rashodi	64.835.911,00	54.660.998,00	84,3
1.1.	Povećanje/smanjenje zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda	17.140.685,00	8.885.241,00	51,8
1.2.	Materijalni troškovi	31.181.353,00	32.476.580,00	104,2
1.3.	Troškovi zaposlenika	10.426.573,00	8.523.853,00	81,8
1.4.	Amortizacija	886.985,00	876.142,00	98,8
1.5.	Drugi troškovi	2.798.942,00	3.899.182,00	139,3
1.6.	Drugi poslovni rashodi	2.401.373,00	0,00	
2.	Financijski rashodi	2.877.955,00	2.394.672,00	83,2
	Ukupno	67.713.866,00	57.055.670,00	84,3

Najznačajniji udjel imaju materijalni troškovi u iznosu 32.476.580,00 kn ili 56,9% ukupno ostvarenih rashoda. Svi drugi rashodi iznose 24.579.090,00 kn ili 43,1% ukupno ostvarenih rashoda. Materijalni troškovi se najvećim dijelom odnose na troškove nabave lista duhana od kooperanata u iznosu 17.241.204,00 kn.

Smanjenje zaliha koncem 2011. u iznosu 8.885.241,00 kn je rezultat smanjenja zaliha gotovih proizvoda za 16.377.656,00 kn zbog prodanih gotovih proizvoda i povećanja zaliha nedovršene proizvodnje za 7.492.415,00 kn jer proces obrade duhana do konca godine nije završen.

Troškovi zaposlenika u iznosu 8.523.853,00 kn se odnose na neto plaće u iznosu 5.381.620,00 kn, doprinose iz plaće u iznosu 1.454.585,00 kn, porez i prirez u iznosu 436.705,00 kn i doprinose na plaće u iznosu 1.250.943,00 kn.

Drugi troškovi u iznosu 3.899.182,00 kn najvećim dijelom se odnose na troškove stimulacije kooperantima za proizvodnju duhanskog lista u iznosu 1.692.319,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2011., ukupna vrijednost sredstava i izvora sredstava je iznosila 118.760.322,00 kn.

U tablici broj 3 se daju podaci o vrijednosti imovine, obveza i kapitala.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i kapitala

u kn

Redni broj	Opis	31. prosinca 2010.	31. prosinca 2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
I.	Aktiva	134.945.972,00	118.760.322,00	88,0
1.	Dugotrajna imovina	81.549.478,00	82.613.492,00	101,3
2.	Kratkotrajna imovina	53.396.494,00	36.146.830,00	67,7
2.1.	Zalihe	27.503.878,00	19.008.735,00	69,1
2.2.	Potraživanja	14.334.855,00	16.705.160,00	116,5
2.3.	Kratkotrajna financijska imovina	358.061,00	191.583,00	53,5
2.4.	Novac u banci i blagajni	11.199.700,00	241.352,00	2,2
II.	Pasiva	134.945.972,00	118.760.322,00	88,0
1.	Kapital i rezerve	76.430.027,00	69.283.308,00	90,6
2.	Dugoročne obveze	43.707.609,00	38.498.962,00	88,1
3.	Kratkoročne obveze	14.808.336,00	10.978.052,00	74,1

Na dan 31. prosinca 2011. ukupna vrijednost aktive je iskazana u iznosu 118.760.322,00 kn i u odnosu na 2010. je manja za 16.185.650,00 kn ili 12,0%.

Dugotrajna imovina koncem 2011. je veća za 1.064.014,00 kn ili 1,3% od vrijednosti početkom godine. Vrijednost dugotrajne imovine koncem 2011. se odnosi na vrijednost građevinskih objekata u iznosu 58.089.444,00 kn, zemljišta u iznosu 16.667.155,00 kn, potraživanja po osnovi prodaje na kredit u iznosu 2.177.070,00 kn, udjela kod povezanih poduzetnika u iznosu 2.020.000,00 kn, alata, pogonskog inventara i transportne imovine u iznosu 1.593.878,00 kn, sudjelujućih interesa (udjela) u iznosu 1.150.000,00 kn, postrojenja i opreme u iznosu 461.018,00 kn, materijalne imovine u pripremi u iznosu 403.527,00 kn, te druge materijalne imovine u iznosu 51.400,00 kn.

Koncem 2011. vrijednost kratkotrajne imovine je manja za 17.249.664,00 kn ili 32,3% od vrijednosti početkom godine. Najveće smanjenje se odnosi na smanjenje iznosa novca u banci i blagajni za 10.958.348,00 kn ili 97,8% i smanjenje vrijednosti zaliha za 8.495.143,00 kn ili 30,9%.

Koncem 2011. stanje zaliha se odnosi na zalihe proizvodnje u tijeku (nedovršena proizvodnja) u vrijednosti 13.394.397,00 kn, sirovina i materijala u vrijednosti 2.307.586,00 kn, zalihe gotovih proizvoda u vrijednosti 1.807.095,00 kn, te trgovačke robe u vrijednosti 1.499.657,00 kn.

Koncem 2011. potraživanja su veća za 2.370.305,00 kn ili 16,5% u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na potraživanja od kupaca u iznosu 4.436.225,00 kn, države i drugih institucija u iznosu 2.098.765,00 kn, društva kćeri u iznosu 604.504,00 kn, zaposlenih u iznosu 34.944,00 kn i druga potraživanja u iznosu 9.530.722,00 kn. Druga potraživanja se odnose na potraživanja od kooperanata u iznosu 4.971.109,00 kn, osiguravajućih društava za naknade šteta u iznosu 4.552.807,00 kn, te druga manja potraživanja u iznosu 6.806,00 kn.

Ukupne obveze koncem 2011. iskazane su u iznosu 49.477.014,00 kn i manje su za 9.038.931,00 kn ili 15,5% od obveza početkom godine, a odnose se na dugoročne i kratkoročne obveze.

Dugoročne obveze se odnose na obveze po kreditima banaka u iznosu 31.943.619,00 kn, obveze za financijski leasing u iznosu 334.485,00 kn i odgođenu poreznu obvezu u iznosu 6.220.858,00 kn. Obveze po kreditima se odnose na obvezu za dugoročni kredit iz veljače 2008. u iznosu 26.058.006,00 kn i iz studenoga 2010. u iznosu 5.885.613,00 kn. Društvo se zadužilo zbog otplate kredita kod druge poslovne banke.

Kratkoročne obveze se odnose na obveze prema dobavljačima u iznosu 8.139.425,00 kn, za zaposlene u iznosu 1.220.782,00 kn, kamate po dugoročnom kreditu u iznosu 795.312,00 kn, prema kooperantima u iznosu 385.933,00 kn, za članarinu i doprinos Hrvatskoj gospodarskoj komori u iznosu 307.084,00 kn, doprinos za općekorisne funkcije šuma u iznosu 114.886,00 kn, te druge obveze u iznosu 14.630,00 kn.

c) Revizija godišnjih financijskih izvještaja

Reviziju financijskih izvještaja za 2011. je obavilo društvo za reviziju i sastavilo izvješće 31. svibnja 2012. Revizija je obavljena na temelju Bilance na dan 31. prosinca 2011. i Računa dobiti i gubitka za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2011. koje je potpisao direktor koji je vodio poslovanje do travnja 2012. i nepotpisanih Izvještaja o novčanom tijeku, Izvještaja o promjenama kapitala i Bilješki uz financijske izvještaje.

Društvo za reviziju je izrazilo negativno mišljenje zbog značajnosti koje se odnose na neispravan prikaz financijskog položaja Društva na dan 31. prosinca 2011., rezultate poslovanja i nepotpune financijske izvještaje. Utvrđeno je da je Društvo u Bilanci na dan 31. prosinca 2011. iskazalo manju revalorizacijsku rezervu za 5.258.000,00 kn i manju odgođenu poreznu obvezu za 1.314.000,00 kn, a u Računu dobiti i gubitka veće prihode i veći financijski rezultat za 6.572.000,00 kn. Nadalje, utvrđeno je da Društvo nije provelo vrijednosno usklađenje dionica pa je time u Bilanci na dan 31. prosinca 2011. iskazalo veće sudjelujuće interese, a u Računu dobiti i gubitka manje rashode i veći financijski rezultat za 1.110.000,00 kn. Društvo nije u financijskim izvještajima provelo vrijednosno usklađenje potraživanja od osiguravajućeg društva kao ni rezerviranje za moguće obveze koje bi mogle uslijediti nakon sudskog postupka, te su u Bilanci na dan 31. prosinca 2011. iskazana veća potraživanja, a u Računu dobiti i gubitka manji rashodi od vrijednosnih usklađenja i veći financijski rezultat za 3.875.617,00 kn. Društvo je u Računu dobiti i gubitka za 2011. iskazalo gubitak razdoblja u iznosu 1.876.568,00 kn umjesto u iznosu 13.434.185,00 kn, te je iskazalo veće ili manje pozicije u Bilanci na dan 31. prosinca 2011., što je utjecalo na izražavanje negativnog mišljenja.

II. REVIZIJA ZA 2011.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja i poslovnih knjiga,
- analizirati ostvarenje prihoda i rashoda,
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima,
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava, te
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje Društva.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa, te dokumentacija i informacije o poslovanju Društva. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Uspoređeni su podaci iskazani u financijskim izvještajima s podacima iz ranijeg razdoblja, te s podacima utvrđenim u planu poslovanja, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u medijima. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakonskih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Za potrebe revizije su korišteni izvještaji vezani uz pojedine aktivnosti i subjekt u cjelini. Obavljeni su razgovori s direktorom i rukovoditeljima sektora, te drugim zaposlenicima u svrhu obrazloženja o pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2011.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, te imovina i obveze.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na sustav unutarnjih kontrola, računovodstveno poslovanje i obveze.

1. Sustav unutarnjih kontrola

1.1. Sustavom unutarnjih kontrola se osigurava ekonomično i učinkovito ostvarenje ciljeva poslovanja, poštivanje zakonske regulative, kvaliteta računovodstvenih podataka, sigurnost imovine i informacija, te otkrivanje i sprječavanje pogreške. Za sustav unutarnjih kontrola odgovara uprava Društva. Iako Društvo u 2011. nije imalo formalno utvrđena pravila, procedure i norme djelovanja u svrhu provedbe unutarnje kontrole, provodilo je postupke kontrole radi ostvarivanja zadaća i ciljeva poslovne politike. Ovlasti i odgovornosti zaposlenika su utvrđene odredbama Pravilnika o radu. Društvo je isplaćivalo plaću direktoru u skladu s odredbama Odluke Vlade Republike Hrvatske o utvrđivanju plaća i drugih primanja predsjednika i članova uprava trgovačkih društava iz srpnja 2009. (Narodne novine 83/09) i izmjeni navedene odluke iz prosinca 2010. (Narodne novine 3/11). Pristup pojedinim vrstama imovine, te čuvanje imovine obavljaju zaposlenici u okviru poslova i zadataka pojedinog radnog mjesta. Cjelovita provjera pojedinih vrsta imovine i usporedba stvarnog stanja imovine sa stanjem u poslovnim knjigama se obavlja na temelju godišnjeg popisa imovine, kada se provjeravaju i usklađuju podaci utvrđeni popisom sa stanjem u poslovnim knjigama. Slabosti unutarnje kontrole su uočene pri dokumentiranju transakcija, evidentiranju transakcija u godini kad je poslovni događaj nastao, te ovjeravanju računa. Uz pojedine račune za usluge održavanja u iznosu 96.988,00 kn nisu priloženi radni nalozi ili drugi dokument koji dokazuje obavljenju uslugu, te je račune ovjeravao rukovoditelj sektora komercijalnih poslova. Društvo je iskazalo dio troškova reprezentacije u iznosu 24.696,00 kn na temelju pet obavijesti poslovnih banaka o učinjenim transakcijama, a uz obavijesti nisu priloženi računi o obavljenim uslugama. Usklađivanje vrijednosti dionica i potraživanja nije provedeno u poslovnim godinama kada u nastali poslovni događaji. Prijašnji prokurist je, nakon prestanka prokure, putem poslovne kartice ostvarivao promet (troškove za Društvo). Postupci unutarnjih kontrola nisu dali očekivane rezultate, što je vidljivo iz pogrešno iskazanog financijskog rezultata Društva (gubitak za 2011. je trebao biti iskazan u iznosu 13.434.185,00 kn, a iskazan je u iznosu 1.876.568,00 kn).

Donesen je Akcijski plan za provođenje Antikorupcijskog programa za trgovačka društva u većinskom državnom vlasništvu za razdoblje 2010.-2012. Društvo je mjere iz programa djelomično provodilo. Doneseni su Pravilnik profesionalnog ponašanja, Kodeks etike u poslovanju, Disciplinski pravilnik i Katalog informacija. Društvo je imenovalo povjerenika za etiku, službenika za informiranje i osobu zaduženu za nepravilnosti. Na mrežnoj stranici Društva nije objavljeno godišnje financijsko izvješće, izvješće neovisnog revizora, informacije o radu uključujući podatke o aktivnostima, troškovima rada i izvorima financiranja, te informacije o sponzorstvima i donacijama.

Financijskim planom za 2011. nisu planirani prihodi i rashodi, već su planirani primici i izdaci (novčani tijek). Primici su planirani u iznosu 48.160.000,00 kn, a izdaci u iznosu 63.228.700,00 kn, te manjak primitaka u iznosu 15.068.700,00 kn. Društvo nije obveznik primjene odredbi Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 110/07 i 125/08). Unutarnjim aktima nisu regulirani postupci nabave i ugovaranja u Društvu. Zbog neprimjene Zakona postoji rizik neprimjerenog korištenja financijskih i drugih sredstava Društva. Društvo nije ustrojilo sustav financijskog upravljanja i kontrola niti je uspostavilo unutarnju reviziju. Odlukom Vlade Republike Hrvatske od 21. studenoga 2009., u sklopu Antikorupcijskog programa za trgovačka društva u većinskom državnom vlasništvu, je utvrđena obveza ustrojavanja sustava financijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru za razdoblje od 2010. do 2012. Unutarnja revizija je navedena kao ključni element sustava financijskog upravljanja. Unutarnja revizija razmatra i ocjenjuje postojeće sustave unutarnjih kontrola, daje stručno mišljenje s obzirom na njihovu adekvatnost, promjenu i djelotvornost, te nastoji pomoći rukovodstvu, odnosno osobama odgovornima za oblikovanje i provedbu sustava unutarnjih kontrola kako bi mogli što bolje obnašati svoje odgovornosti i unaprijediti poslovanje. Sastavljen je izvještaj praćenja provedbe Antikorupcijskog programa do 15. travnja 2012.

Prema odredbama točke 3.2.13.1. Kodeksa korporativnog upravljanja trgovačkim društvima u kojima Republika Hrvatska ima dionice ili udjele (Narodne novine 112/10), nadzorni odbor Društva je trebao osnovati komisiju za reviziju radi detaljnog analiziranja financijskih izvještaja, nadzora nad računovodstvenom politikom i pružanja potpore računovodstvu, te uspostave dobre i kvalitetne unutarnje kontrole u Društvu. Do vremena obavljanja revizije navedena komisija nije osnovana.

Državni ured za reviziju predlaže ustrojavanje sustava unutarnjih kontrola na način da se pravodobno mogu uočiti sve nepravilnosti i propusti u poslovanju. Predlaže se iskazivanje troškova u poslovnim knjigama na temelju ovjerenih računa i dokumentacije koja dokazuje obavljenu uslugu. Nadalje, predlaže unutarnjim aktima regulirati postupke nabave i ugovaranja u Društvu, te financijskim planom planiranje prihoda i rashoda u cilju što potpunijeg sagledavanja poslovanja, te ekonomičnijeg i djelotvornijeg korištenja sredstava. Državni ured za reviziju predlaže nastaviti provođenje i drugih mjera Antikorupcijskog programa.

- 1.2. *Društvo je prihvatilo nalaz Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navodi da je u travnju 2012. izabran nadzorni odbor u novom sastavu koji je imenovao novog člana uprave, te je nadzorni odbor odredio smjernice za rad direktora koje se odnose na racionalizaciju poslovanja. Izrađena je interna uputa i utvrđena su pravila provođenja postupaka nabave roba, radova i usluga s obvezom izrade prateće dokumentacije i utvrđivanja ovlasti i odgovornosti. Nadalje, jedna od smjernica nadzornog odbora je pronalaženje strateškog partnera s ciljem kvalitetnijeg nastupa na tržištu, te poduzimanje svih radnji potrebnih za što bržu provedbu privatizacije tvrtke. Utvrđene su politike financijskog upravljanja i kontrola, a sistematizacijom radnih mjesta utvrđeni su centri odgovornosti, te ovlasti i odgovornosti pojedinih sektora u dijelu planiranja, nabave i likvidacije dokumenata. Rukovoditelj sektora financijskih poslova zadužen je izraditi Pravilnik o priznavanju, mjerenju i identifikaciji osnovnih sredstava. Naloženo je da se otklone nedostaci vezani uz postojeći sustav financijskog upravljanja i kontrole, te da se uspostavi učinkovit sustav financijskog upravljanja i kontrole koji bi, uključujući unutarnju reviziju, osiguravao pravodobno uočavanje svih nepravilnosti i propusta u poslovanju.*

2. Računovodstveno poslovanje

- 2.1. Društvo ima 150 dionica poslovne banke u stečaju. Vrijednost dionica početkom 2011. je iskazana u iznosu 1.110.000,00 kn i nije se mijenjala. Rješenjem trgovačkog suda u Osijeku iz svibnja 1999., nad bankom je otvoren stečajni postupak. Društvo nije provelo usklađenje vrijednosti dionica, odnosno nije iskazalo dionice po tržišnoj vrijednosti. Prema odredbama Hrvatskog standarda financijskog izvještavanja 9 - Financijska imovina, na kraju svakog izvještajnog razdoblja, poduzetnik mora za svaku pojedinačnu financijsku imovinu mjerenu po trošku stjecanja ili amortiziranom trošku procijeniti umanjene vrijednosti. Ako postoji objektivan dokaz o umanjenju vrijednosti, poduzetnik mora gubitak od umanjenja vrijednosti priznati kao rashod u računu dobiti i gubitka. Dokaz o umanjenju vrijednosti financijske imovine je, između ostalog, vjerojatno pokretanje stečaja ili započinjanje financijske reorganizacije.

Dio potraživanja od osiguravajućih društava u iznosu 3.875.617,00 kn se odnosi na potraživanje koje u sudskom postupku osporava osiguravajuće društvo (potraživanje za štetu na duhanskom listu iz 2008.). Prema odredbi Hrvatskog standarda financijskog izvještavanja 11 - Potraživanja, ako postoji objektivan dokaz o umanjenju vrijednosti potraživanja iznos gubitka se mjeri kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti i procijenjenih budućih novčanih tokova. Knjigovodstvena vrijednost potraživanja će se umanjiti direktno ili upotrebom odvojenog konta ispravka vrijednosti. Iznos gubitka se priznaje u računu dobiti i gubitka. Kada se radi o potraživanjima koja su prethodno priznata kao prihod, a naknadno dolazi do umanjenja vrijednosti, umanjenje se priznaje kao rashod, a ne ispravlja se izvorno priznati prihod.

Na temelju odluke direktora iz prosinca 2011., revalorizacijske rezerve iz 2007., nastale procjenom vrijednosti zemljišta u iznosu 4.736.011,00 kn i građevinskih objekata u iznosu 1.835.989,00 kn ili ukupno 6.572.000,00 kn, su prenesene u prihode 2011. Prema odredbama Hrvatskog standarda financijskog izvještavanja 6 - Dugotrajna materijalna imovina, revalorizacijska rezerva se može prenijeti u zadržanu dobit kada je imovina povučena iz uporabe ili je otuđena, a neke se revalorizacijske rezerve mogu realizirati ako poduzetnik koristi imovinu. Prijenos revalorizacijske rezerve u zadržanu dobit ne provodi se u računu dobiti i gubitka.

Gubitak prije oporezivanja u Računu dobiti i gubitka je iskazan u iznosu 1.876.568,00 kn. Iskazivanjem poslovnih promjena kako je propisano odredbama Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja Društvo bi ostvarilo veći gubitak za 11.557.617,00 kn, te bi gubitak iznosio 13.434.185,00 kn. Prema odredbi članka 15. Zakona o računovodstvu, godišnji financijski izvještaji moraju pružiti istinit i objektivan prikaz financijskog položaja i uspješnosti poslovanja poduzetnika.

Državni ured za reviziju nalaže, pri iskazivanju vrijednosti dionica društva u stečaju, potraživanja koja su osporena u sudskom postupku, te revalorizacijskih rezervi postupanje u skladu s odredbama Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja. Nadalje, Državni ured za reviziju nalaže sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja na način da pružaju istinit i objektivan prikaz financijskog položaja i uspješnosti poslovanja poduzetnika, kako je propisano odredbama Zakona o računovodstvu.

- 2.2. *Društvo je prihvatilo nalaz Državnog ureda za reviziju.*

3. Obveze

- 3.1. Ukupne obveze koncem 2011. iskazane su u iznosu 49.477.014,00 kn, a odnose se na dugoročne obveze u iznosu 38.498.962,00 kn i kratkoročne obveze u iznosu 10.978.052,00 kn. Dugoročne obveze se odnose na obveze za kredite banaka u iznosu 31.943.619,00 kn, obveze za financijski leasing u iznosu 334.485,00 kn i odgođenu poreznu obvezu u iznosu 6.220.858,00 kn. Kratkoročne obveze se odnose na obveze prema dobavljačima u iznosu 8.139.425,00 kn, za zaposlene u iznosu 1.220.782,00 kn, kamate po dugoročnom kreditu u iznosu 795.312,00 kn, prema kooperantima u iznosu 385.933,00 kn, za članarinu i doprinos Hrvatskoj gospodarskoj komori u iznosu 307.084,00 kn, doprinos za općekorisne funkcije šuma u iznosu 114.886,00 kn, te druge obveze u iznosu 14.630,00 kn. Obveze se ne podmiruju u roku dospijea. Pojedininim dobavljačima se obveze podmiruju redovito radi ostvarivanja popusta zbog urednog plaćanja. Društvo je zbog problema s likvidnošću refinanciralo kredite, te prolongiralo rokove otplate kredita.

S obzirom na iskazane obveze u iznosu 49.477.014,00 kn, ostvareni gubitak u iznosu 13.434.185,00 kn, preneseni gubitak iz ranijih godina u iznosu 4.677.189,00 kn, te nepodmirivanje obveza u rokovima dospijea, postoji rizik redovitog poslovanja Društva.

Obveze prema Hrvatskoj gospodarskoj komori za doprinos i članarinu početkom 2011. su iskazane u iznosu 281.791,00 kn (za razdoblje od 2004. do 2010.), za 2011. je članarina obračunana u iznosu 18.000,00 kn, doprinos u iznosu 3.908,00 kn i zatezne kamate u iznosu 11.744,00 kn, te je obveza umanjena po usklađenju s Hrvatskom gospodarskom komorom za 8.359,00 kn. Stanje obveza koncem 2011. iznosi 307.084,00 kn. Društvo je Hrvatskoj gospodarskoj komori u dva navrata uputilo prijedlog za rješavanje duga putem izvansudske nagodbe, a do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2012.) komora se nije očitovala. U skladu s odredbom članka 20. Zakona o Hrvatskoj gospodarskoj komori (Narodne novine 66/91 i 73/91) i članka 6. Odluke o financiranju Hrvatske gospodarske komore u 2011. (Narodne novine 146/10), članarinu i doprinos su članice Komore dužne uplaćivati na račune Hrvatske gospodarske komore mjesečno, do posljednjeg dana u mjesecu za tekući mjesec.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program mjera za pokriće gubitka, te voditi računa o preuzimanju daljnjih obveza kako ne bi bilo dovedeno u pitanje redovito poslovanje Društva. Nadalje, Državni ured za reviziju nalaže plaćanje doprinosa i članarine Hrvatskoj gospodarskoj komori u skladu sa zakonskim propisima.

- 3.2. *Društvo je prihvatilo nalaz Državnog ureda za reviziju.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Društva za 2011. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je nepovoljno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje nepovoljnog mišljenja:
 - Društvo je provodilo postupke kontrole radi ostvarivanja zadaća i ciljeva poslovne politike. Slabosti unutarnje kontrole su uočene pri dokumentiranju transakcija, evidentiranju transakcija u godini kad je poslovni događaj nastao, te ovjeravanju računa. Postupci unutarnjih kontrola nisu dali očekivane rezultate, što je vidljivo iz pogrešno iskazanog financijskog rezultata Društva. Društvo je mjere iz Antikorupcijskog programa djelomično provodilo. Unutarnjim aktima nisu regulirani postupci nabave i ugovaranja u Društvu. Sustav financijskog upravljanja i kontrola nije ustrojen niti je uspostavljena unutarnja revizija. (točka 1. Nalaza)
 - Godišnji financijski izvještaji ne pružaju istinit i objektivan prikaz financijskog položaja i uspješnosti poslovanja Društva. Pojedine poslovne promjene Društvo nije iskazalo u skladu s odredbama Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja. Smanjenje revalorizacijske rezerve u iznosu 6.572.000,00 kn je iskazano na računu prihoda, iako za to nisu nastali uvjeti. Društvo ima dionice poslovne banke nad kojom je pokrenut stečajni postupak, čija vrijednost je iskazana u iznosu 1.110.000,00 kn, a Društvo nije provelo usklađenje vrijednosti dionica, odnosno gubitak od umanjenja vrijednosti dionica nije priznat kao rashod u Računu dobiti i gubitka. Za dio potraživanja od osiguravajućeg društva u iznosu 3.875.617,00 kn je pokrenut sudski postupak, te je Društvo trebalo ispraviti vrijednost potraživanja i iznos gubitka priznati u Računu dobiti i gubitka. Iskazivanjem poslovnih promjena, kako je propisano odredbama Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja, Društvo bi ostvarilo veći gubitak za 11.557.617,00 kn. (točka 2. Nalaza)
 - Ukupne obveze koncem 2011. iskazane su u iznosu 49.477.014,00 kn, a odnose se na dugoročne obveze u iznosu 38.498.962,00 kn i kratkoročne obveze u iznosu 10.978.052,00 kn. Dugoročne obveze se najvećim dijelom odnose na obveze za kredite banaka u iznosu 31.943.619,00 kn. Kratkoročne obveze se najvećim dijelom odnose na obveze prema dobavljačima u iznosu 8.139.425,00 kn. Obveze se ne podmiruju u roku dospijeća. Društvo je zbog problema s likvidnošću refinanciralo kredite, te prolongiralo rokove otplate kredita. (točka 3. Nalaza)

4. Društvo je u 2011. obavljalo djelatnosti proizvodnje i obrade duhana. Koncem 2011. je imalo 115 zaposlenika. Odgovorna osoba u 2011. je bio direktor Tomislav Vukelić. Temeljni kapital Društva iznosi 51.402.400,00 kn, od toga Republika Hrvatska ima udjel u vrijednosti 32.668.300,00 kn ili 63,5540%, Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka u vrijednosti 9.642.100,00 kn ili 18,7581%, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje u vrijednosti 3.719.800,00 kn ili 7,2366%, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje u vrijednosti 1.878.100,00 kn ili 3,6537%, Hrvatske vode u vrijednosti 538.600,00 kn ili 1,0478%, Hrvatske šume d.o.o. Zagreb u vrijednosti 291.900,00 kn ili 0,5679%, Hrvatski zavod za zapošljavanje u vrijednosti 160.300,00 kn ili 0,3119%, te drugi zaposlenici i građani u vrijednosti 2.503.300,00 kn ili 4,8700%. Ukupni prihodi su iskazani u iznosu 55.179.102,00 kn, rashodi u iznosu 57.055.670,00 kn, te gubitak u iznosu 1.876.568,00 kn. Društvo je u poslovnim knjigama nepravilno iskazalo vrijednost dionica društva u stečaju, potraživanja koja u sudskom postupku osporava osiguravajuće društvo, te vrijednost revalorizacijskih rezervi. Iskazivanjem navedenih poslovnih promjena, kako je propisano odredbama Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja, Društvo bi ostvarilo veći gubitak za 11.557.617,00 kn. Najznačajniji udjel u ukupnim prihodima imaju prihodi od prodaje duhana u inozemstvu i tuzemstvu u iznosu 34.588.727,00 kn ili 62,7%. Najznačajniji udjel u ukupnim rashodima imaju materijalni troškovi u iznosu 32.476.580,00 kn ili 56,9%, a najvećim dijelom se odnose na troškove nabave lista duhana u iznosu 17.241.204,00 kn. Ukupna vrijednost aktive i pasive je iskazana u iznosu 118.760.322,00 kn i u odnosu na 2010. je manja za 16.185.650,00 kn ili 12,0%. Aktiva se najvećim dijelom odnosi na dugotrajnu imovinu u vrijednosti 82.613.492,00 kn. Koncem 2011. stanje zaliha iznosi 19.008.735,00 kn i manje je za 8.495.143,00 kn ili 30,9% u odnosu na prethodnu godinu. Najvećim dijelom se odnose na zalihe proizvodnje u tijeku u vrijednosti 13.394.397,00 kn. Potraživanja iznose 16.705.160,00 kn i veća su za 2.370.305,00 kn ili 16,5% u odnosu na prethodnu godinu. Najvećim dijelom se odnose na potraživanja od kooperanata u iznosu 4.971.109,00 kn, osiguravajućih društava za naknade šteta u iznosu 4.552.807,00 kn, te od kupaca u iznosu 4.436.225,00 kn. Obveze iznose 49.477.014,00 kn, a odnose se na dugoročne obveze u iznosu 38.498.962,00 kn i kratkoročne obveze u iznosu 10.978.052,00 kn. Dugoročne obveze se najvećim dijelom odnose na obveze po dva kredita poslovne banke u iznosu 31.943.619,00 kn. Društvo se zadužilo zbog otplate kredita kod druge poslovne banke. Kratkoročne obveze se najvećim dijelom odnose na obveze prema dobavljačima u iznosu 8.139.425,00 kn. Obveze se ne podmiruju u roku dospijea. Društvo nije obveznik primjene odredbi Zakona o javnoj nabavi. Unutarnjim aktima nisu regulirani postupci nabave i ugovaranja u Društvu. Nabava roba, radova i usluga provođena je izravnim ugovaranjem s dobavljačima s kojima je uspostavljen višegodišnji dobar poslovni odnos. Zbog neprimjene Zakona postoji rizik neprimjerenog korištenja financijskih i drugih sredstava Društva. Slabosti unutarnje kontrole su uočene pri dokumentiranju transakcija, evidentiranju transakcija u godini kad je poslovni događaj nastao, te ovjeravanju računa. Društvo je mjere iz Antikorupcijskog programa djelomično provodilo. Sustav financijskog upravljanja i kontrola nije ustrojen niti je uspostavljena unutarnja revizija. Postupci unutarnjih kontrola nisu dali očekivane rezultate, što je vidljivo iz pogrešno iskazanog financijskog rezultata Društva. Revizijom za 2011. utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na sustav unutarnjih kontrola, računovodstveno poslovanje i obveze, te da godišnji financijski izvještaji ne pružaju istinit i objektivan prikaz financijskog položaja i uspješnosti poslovanja Društva, utjecali su na izražavanje nepovoljnog mišljenja.

IV. ČLANOVI NADZORNOG ODBORA I UPRAVE

1. Nadzorni odbor:

Robertino Repić	predsjednik od 24. listopada 2008. do 25. veljače 2009.
Igor Fazekas	zamjenik predsjednika od 24. listopada 2008. do 31. prosinca 2010.
Stjepan Mikolčić	član od 24. listopada 2008. do 10. siječnja 2011.
Mirela Zagorac	član od 24. listopada 2008. do 10. siječnja 2011.
Perica Medved	član od 24. listopada 2008. do 29. ožujka 2011.
Dinko Đeri	predsjednik od 7. ožujka 2009. do 10. siječnja 2011.
Đuro Matovina	predsjednik od 10. siječnja 2011. do 16. travnja 2012.
Stjepan Vencel	zamjenik predsjednika od 10. siječnja 2011. do 16. travnja 2012.
Josip Job	član od 10. siječnja 2011. do 16. travnja 2012.
Goran Vilček	član od 29. ožujka 2011. do 23. ožujka 2012.
Željko Kumrić	predsjednik od 16. travnja 2012.
Slobodan Perić	zamjenik predsjednika od 16. travnja 2012.
Ljubiša Amidžić	član od 16. travnja 2012.
Ivan Bajt	član od 3. travnja 2012.

2. Uprava:

Tomislav Vukelić	direktor od 1. prosinca 2006. do 16. travnja 2012.
Dražen Vujčić	direktor od 16. travnja 2012.